

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
КАФЕДРА ОСНОВ МЕДИЦИНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою факультету
здоров'я та фізичного виховання
Протокол № 15 від 23.12.2025 р.

КАФЕДРАЛЬНИЙ КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН НА
2026/2027 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

ДЛЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ужгород – 2026

ЗМІСТ

Назва	Кредити	Стор.
ЗМІСТ		2
ВСТУП		3
ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 1 КУРСУ		4
Фізична терапія в акушерстві та гінекології	4	4
Клінічна реабілітаційна неврологія	4	6
ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 2 КУРСУ		8
Протезування та ортезування у фізичній терапії	4	8
Фізична терапія в онкології та паліативній медицині	4	10

ВСТУП

Відповідно до розділу X статті 62 п. 15 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р. (зі змінами), здобувачі вищої освіти мають право на вибір освітніх компонент в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).

Право здобувача вищої освіти на вибір навчальних дисциплін передбачено п. 3.2. Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Наказ ректора ДВНЗ УжНУ №61/01-04 від 24.12.2020 року) та Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Наказ ректора ДВНЗ «УжНУ» №158/01-04 від 03.03.2020 року).

Вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного освітнього рівня, які вводяться в освітню програму та навчальний план з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб, освітньо-культурних запитів та інтересів здобувачів вищої освіти, посилення їх конкурентоспроможності на ринку праці, врахування регіональних потреб та ефективного використання можливостей університету, сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

Обсяг вибіркової навчальної дисципліни для кафедрального каталогу становить 4 кредити ЄКТС; форма контролю – залік.

Основними критеріями для включення дисципліни до кафедрального каталогу вибіркового навчальних дисциплін є:

– актуальність та затребуваність стейкхолдерами відповідної вибіркової навчальної дисципліни (з урахуванням пропозицій здобувачів, роботодавців, моніторинг ринку праці і т.д.);

– наявність відповідного кадрового, навчально-методичного, інформаційно-дидактичного та матеріально-технічного забезпечення для якісного викладання вибіркової навчальної дисципліни.

Каталог містить анотований перелік дисциплін кафедри основ медицини, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти згідно з навчальним планом на наступний навчальний рік відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Для здобувачів, які навчаються за освітніми програмами другого (магістерського) рівня, у яких вибіркові дисципліни заплановано в осінньому семестрі першого року навчання, реєстрація на вивчення вибіркового дисциплін організовується під час подачі оригіналів документів для зарахування на навчання у приймальній комісії Університету. Уточнення складу груп з вивчення вибіркового дисциплін на першому році навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється деканатами факультетів упродовж перших двох тижнів теоретичного навчання. Здобувачі 1 курсу другого (магістерського) рівня обирають дисципліни для другого року навчання.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 1 КУРСУ

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну циклу професійної підготовки для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін на 2026/2027 н. р.

Фізична терапія в акушерстві та гінекології

Назва дисципліни	Фізична терапія в акушерстві та гінекології
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень ОП «Фізична терапія»
Курс(рік) навчання	1 курс
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	-
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра основ медицини
Інформаційне забезпечення	Методичне забезпечення: конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни; схеми, таблиці, малюнки, мультимедійні презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни; сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента, дистанційне навчання (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»)
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: особливості етіології та патогенезу різних патологічних станів під час вагітності, методи оцінки фізичної терапії в акушерстві та гінекології, особливості адекватного вибору індивідуальних та групових занять для вагітних відповідно до терміну гестації, основні діагностичні критерії, методи діагностики та принципи фізичної терапії у хворих із гінекологічною патологією залежно від етапу реабілітації.

Розуміти: механізм дії та клініко-фізіологічне обґрунтування застосування різних засобів фізичної терапії, зокрема, фізичних вправ, лікувального масажу, природних факторів з лікувальною й профілактичною метою при гінекологічних захворюваннях та різних патологічних станах під час вагітності;

Оволодіти: навичками розробки та застосування програми фізичної терапії для вагітних та гінекологічних хворих, проводити лікувальну гімнастику з вагітними жінками у першому періоді пологів та рекомендувати індивідуальні програми у ранньому та пізньому післяпологовому періоді в залежності від способу родорозршення, оволодіти навичками проведення дихальної гімнастики. Вміти встановити реабілітаційний діагноз пацієнтці, необхідний для розробки програми фізичної терапії на певному етапі відновного лікування;

Аналізувати позитивні та негативні ефекти при проведенні заходів фізичної терапії, виявляти способи корекції виявлених відхилень; одноразовий та курсовий вплив засобів

фізичної терапії у динаміці відновного лікування при різних гінекологічних захворюваннях та патологічних станах у вагітних жінок;

Здатність студентів використовувати теоритичні знання функціонування і розвитку жіночого організму у практичній діяльності.

Оцінювання готовності студента до самостійної розробки, реалізації та оцінки ефективності програми фізичної терапії при різних гінекологічних захворюваннях та патологічних станах у вагітних жінок.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Анатомо – фізіологічні особливості жіночої статевої сфери та їх вікові зміни. Фізична терапія при екстрагенітальних захворюваннях у вагітних. Вагітність як фізіологічний процес. Застосування засобів лікувальної фізкультури при нормальному перебігу вагітності.

Застосування засобів лікувальної фізкультури в пологах, та у післяпологовому періоді. Лікувальна фізична культура при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода, при вузькому тазі, переношеній вагітності та при оперативному розродженні. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при гінекологічних захворюваннях. Лікувальна фізична культура при розладах менструальної функції та функціональному нетриманні сечі. Особливості застосування засобів фізичної реабілітації у відновному лікуванні хронічних запальних гінекологічних захворювань та при аномальних положеннях матки. Лікувальна гімнастика після операцій з приводу раку молочної залози.

**Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін
на 2026/2027 н. р.**

Клінічна реабілітаційна неврологія

Назва дисципліни	Клінічна реабілітаційна неврологія
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень ОП «Фізична терапія»
Курс(рік) навчання	1 рік
Семестр	2 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	-
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра основ медицини
Інформаційне забезпечення	Конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до лабораторних занять з дисципліни; схеми, таблиці, малюнки, презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни; сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота студента, дистанційне навчання (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»)
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): Знати основні причини, механізм виникнення, клінічний перебіг неврологічних захворювань, діагностику, основні симптоми різних захворювань нервової системи. Навчання студентів навичкам клінічного обстеження неврологічних хворих, методології постановки діагнозу. Здатність виконувати опитування, обстеження, спостереження, необхідні вимірювання та тестування при травмах і захворюваннях нервової системи. Застосовувати інструментальні методи дослідження та визначення патологічних змін при захворюваннях і травмах нервової системи, трактувати отриману інформацію. Здатність провадити ефективну для неврологічних хворих в умовах стаціонару та курортних установах ефективну практичну діяльність при використанні засобів фізичної терапії.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Причини, механізм виникнення, класифікацію, клінічні прояви, диференціальну діагностику, алгоритм призначення реабілітаційних заходів при неврологічних захворюваннях та їх ускладненнях. Загальні принципи класифікації захворювань нервової системи. Клінічну анатомію і фізіологію нервової системи, симптоми ураження різних відділів нервової системи. Розуміти та пояснювати клінічні симптоми уражень центральної та периферійної нервових системи, проводити клінічну діагностику, здійснювати самостійно окремі лабораторні та інструментальні дослідження. Аналізувати та класифікувати клінічну картину найбільш поширених неврологічних захворювань, основні синдроми та їх профілактику. Вміти

складати реабілітаційні програми при різних неврологічних формах захворювань нервової системи в клінічних і санаторних умовах.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 2 КУРСУ

Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін
на 2026/2027 н. р.

Протезування та ортезування у фізичній терапії

Назва дисципліни	Протезування та ортезування у фізичній терапії
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень ОП «Фізична терапія»
Курс(рік) навчання	2 рік
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	-
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра основ медицини
Інформаційне забезпечення	Конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до лабораторних занять з дисципліни; схеми, таблиці, малюнки, презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни; сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота студента, дистанційне навчання (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»)
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): підготовка спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування, спроможних здійснювати відповідні функції, вирішувати певні проблеми й завдання діяльності за умови оволодіння системою умінь і компетенцій, що визначені цією програмою, та на рівні самостійної наукової творчості та дослідницького пошуку. Оволодіння студентами знаннями та методичними навичками самостійної роботи з особами, які страждають захворюваннями опорно-рухового апарату, соціально-трудової реабілітації осіб, які втратили кінцівки, психологічної підтримки в доопераційному та післяопераційному періоді з метою підготовки культури до протезування, покращення їх загального стану та повернення до активної участі у житті суспільства. Навчити студентів диференційованого призначення ортезів та надавати кваліфіковані рекомендації щодо рекомендації протезів пацієнтам після травм і ампутацій кінцівок, а також проведення реабілітаційних заходів на поліклінічному етапах відновного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем): Загальні основи ортезування і протезування. Знання студентів про особливості клінічного перебігу захворювань ОРА, а також після ампутацій кінцівок. Набути професійних знань щодо протезування та ортезування, пацієнтів, що потребують при захворюваннях і травмах ОРА. Показання і протипоказання до використання ортезування після травм під час спортивних занять, при артрозі або артриті суглобів і протезування після ампутації кінцівок. Знання

паро організацію проведення занять з різними формами лікувальної фізичної культури для відновлення втрачених функцій внаслідок ампутації кінцівок, при підготовці культу до протезування. Розуміння: Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування протезування або ортезування при різних захворюваннях і травмах ОРА, а також після ампутації кінцівок. Можливості успішного відновлення здоров'я і працездатності пацієнтів після ортезування і протезування, як одним із важливих методів реабілітації, що знаходить більш широке застосування в сучасних умовах після захворювань і ампутацій кінцівок в післяопераційному періоді внаслідок політравм. Використання фізичних вправ, інших засобів і методів фізичної терапії до і після проведення протезування. Застосувати: практичні вміння та навички для обстеження пацієнтів з захворюваннями і травмами ОРА і після ампутації. Різні рухові режими у лікарняному періоді, під час відновлення після операції і післялікарняному після проведеного ортезування і протезування. Спеціальні механотерапевтичні обладнання і тренажери та їх послідовність, застосування, як засіб кінезіотерапії у комплексній реабілітації пацієнтів після травм і ампутацій ОРА. Аналізувати клінічний перебіг захворювання у пацієнтів після протезування та протезування ампутованої кінцівки та вплив комплексу засобів фізичної терапії. Оцінювання готовності магістрантів до самостійного виконання реабілітаційних заходів до і після протезування та підбір і використання різних видів ортезів.

**Інформація про вибірккову навчальну дисципліну
циклу професійної підготовки
для кафедрального каталогу вибіркових навчальних дисциплін
на 2026/2027 н. р.**

Фізична терапія в онкології та паліативній медицині

Назва дисципліни	Фізична терапія в онкології та паліативній медицині
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень ОП «Фізична терапія»
Курс(рік) навчання	2 курс
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	-
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра основ медицини
Інформаційне забезпечення	Методичне забезпечення: конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни; схеми, таблиці, малюнки, мультимедійні презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни; сайт електронного навчання
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота студента, дистанційне навчання (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»)
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Знати: особливості етіології, патогенезу, класифікації та клініки онкологічних захворювань, методи оцінки фізичної терапії в онкології, особливості адекватного вибору індивідуальних та групових занять для хворих з онкопатологією, основні діагностичні критерії, методи діагностики та принципи фізичної терапії у онкологічних хворих, особливості застосування засобів фізичної терапії та побудови програми реабілітації при онкологічних захворюваннях. Розуміти: механізм дії та клініко-фізіологічне обґрунтування застосування різних засобів фізичної терапії, зокрема, фізичних вправ, лікувального масажу, природних факторів з лікувальною й профілактичною метою при онкологічних захворюваннях та різних ускладненнях після проведеного комплексного лікування. Оволодіти: навичками розробки та застосування програми фізичної терапії для онкологічних хворих. Вміти провести реабілітаційне обстеження, оцінити його результати, прогнозувати результати фізичної терапії при онкологічному захворюванні. Вміти встановити реабілітаційний діагноз пацієнту, необхідний для розробки програми фізичної терапії на певному етапі відновного лікування. Розробляти повноцінну індивідуальну програму фізичної терапії для осіб з онкологічними захворюваннями різної локалізації, застосовувати її та оцінювати її результати в динаміці. Аналізувати позитивні та негативні ефекти при проведенні заходів фізичної терапії, виявляти способи корекції виявлених відхилень; одноразовий та курсовий вплив засобів фізичної терапії у динаміці відновного лікування при онкологічних захворюваннях. Здатність студентів використовувати теоритичні знання функціонування і розвитку організму у практичній діяльності. Оцінювання готовності

студента до самостійної розробки, реалізації та оцінки ефективності програми фізичної терапії при онкологічних захворюваннях.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Сучасний стан лікування та реабілітації онкохворих в Україні. Визначення основних понять онкології. Особливості виникнення та поширення пухлинного процесу. Принципи класифікації доброякісних та злоякісних пухлин. Будова та особливості виникнення доброякісних пухлин. Клінічні прояви доброякісних пухлин. Шкірні ознаки онкозахворювань та передпухлинних станів. Шкірні ознаки та передпухлинні захворювання: етіологія та патогенез, особливості клінічного перебігу. Фактори та особливості виникнення та проявів пухлинного процесу. Шкірні прояви онкозахворювань внутрішніх органів. Особливості та методи діагностики при підозрі на онкологічне захворювання. Пальпаторне та фізикальне методи обстеження. Морфологічне дослідження. Загальні принципи та методи лікування онкологічних захворювань. Особливості застосування променевої терапії, хіміотерапії, хірургічного лікування та ускладнення після них. Особливості фізичної терапії при онкологічних захворюваннях різної локалізації. Особливості реабілітації при онкологічних захворюваннях, складові й структура реабілітаційного процесу, етапи та періоди фізичної терапії.

Загальні особливості побудови програми фізичної терапії при онкологічних захворюваннях. Етапи проведення фізіотерапевтичних втручань в процесі лікування онкохворих. Критерії проведення занять з фізичної терапії з онкохворими. Реабілітаційне обстеження пацієнтів при онкологічних захворюваннях різної локалізації. Особливості проведення реабілітаційного обстеження пацієнтів при онкологічних захворюваннях різної локалізації. Сучасні методи та інструменти реабілітаційного обстеження. Алгоритм розробки програми фізичної терапії для пацієнтів. Суб'єктивне та об'єктивне реабілітаційне обстеження. Засоби фізичної терапії при ускладненнях внаслідок онкологічних захворювань та їх лікування. Особливості використання фізичних вправ при ускладненнях внаслідок онкологічних захворювань. Особливості використання дихальних вправ. Особливості використання мануального лімфодренажу з методикою Воддера. Компресія в ділянці операційного рубця та лікувальні положення. Маніпуляційні втручання. Пневмокомпресія та бандажування. Кінезіотейпування. Додаткові засоби фізичної терапії при ускладненнях внаслідок онкологічних захворювань. Особливості застосування компресійного одягу при ускладненнях внаслідок онкологічних захворювань.